

Κάστρο Μεθώνης

36.81551105, 21.704550344134

Το Κάστρο της Μεθώνης - εκτάσεως 93 στρεμμάτων περίπου - αποτελείται από δύο τμήματα. Στα νότια απλώνεται η πόλη, που περικλείεται από απλό τείχος με πύργους σε τακτά διαστήματα ενώ στο βόρειο τμήμα, που είναι ενισχυμένο αμυντικά, καθότι είναι το πλέον ευπρόσβλητο, αναπτύσσεται το φρούριο της πόλης, έδρα του κατά καιρούς στρατιωτικού διοικητή. Τα δύο τμήματα χωρίζονται με ένα ενδιάμεσο χαμηλό τείχος που ενισχύεται με πέντε πύργους.

Τα τείχη του φρουρίου προστατεύονται από ευρεία τάφρο και ενισχύονται από δύο προμαχώνες που δεσπόζουν στη βόρεια πλευρά του κάστρου. Στο μέσο της ίδιας πλευράς ανοίγεται η κεντρική πύλη εισόδου που είναι κατασκευασμένη από ορθογώνια λαξευμένους πωρόλιθους και φέρει περίτεχνη διακόσμηση στις παραστάδες της. Το κάστρο έχει ακόμα έξι πύλες εκ των οποίων τρεις βρίσκονται προς την πλευρά του λιμανιού. Οι περισσότερες από τις πύλες ανοίγονται στο ισόγειο πύργου και προστατεύονται από καταφραγές και καταχύστρες.

Τα τείχη του κάστρου κατασκευάζονται από αδρά λαξευμένους λίθους με ισχυρό συνδετικό ασβεστοκονίαμα, έχουν επάλξεις που είναι προσιτές από τον περίδρομο στον οποίο η πρόσβαση γίνεται από το εσωτερικό των δύο τμημάτων του κάστρου. Τα τείχη ενισχύονται κατά διαστήματα με πύργους, οι περισσότεροι εκ των οποίων σώζονται σε πολύ χαμηλό ύψος. Ανάλογα με τις ανάγκες και τις εξελίξεις της οχυρωματικής αρχιτεκτονικής για την αντιμετώπιση των νέων απαιτήσεων της πολεμικής τέχνης, τα τείχη ενισχύονται ή ανακατασκευάζονται .

Εντός του κάστρου διατηρούνται διάφορα κτίσματα. Σε κεντρικό του τμήμα γνωστό ως "πλατεία των όπλων" υπάρχει ο Ι.Ν Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, μονόχωρος ξυλόστεγος ναός που πιθανόν κατασκευάστηκε κατά την διάρκεια της Β΄Ενετοκρατίας. Πλησίον αυτού και σε επαφή με το δυτικό τείχος υπάρχει τετράγωνο οικοδόμημα μικρών διαστάσεων με πυραμιδοειδή κάλυψη το οποίο χρησίμευε ως πυριτιδαποθήκη και χρονολογείται κατά την πρώτη Ενετική περίοδο. Κατά μήκος της κεντρικής διαδρομής του κάστρου σώζονται δύο οθωμανικά λουτρά τα οποία αποτελούνται από πολλές θολοσκεπείς αίθουσες, κάθε μια εκ των οποίων είχε διαφορετικές χρήσεις (αποδυτήριο, χλιαρή αίθουσα, ζεστή αίθουσα). Χρονολογούνται κατά την πρώτη περίοδο της Τουρκοκρατίας. Σε κοντινή απόσταση διατηρείται η βάση του μιναρέ από ένα κατεστραμμένο πλέον τζαμί. Το τέμενος χτίστηκε στη θέση μιας τρίκλιτης βασιλικής, οι εξωτερικοί τοίχοι της οποίας ενισχύονταν με αντηρίδες. Πιθανόν πρόκειται για τον ναό του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου.

Χαρακτηριστικό αρχιτεκτόνημα της Μεθώνης είναι το Μπούρτζι, μικρό επιθαλάσσιο οχυρό, κτισμένο σε μικρή νησίδα στα νότια του κάστρου. Αποτελείται από έναν οκτάπλευρο πύργο, ο οποίος περιβάλλεται από χαμηλό οκτάπλευρο τείχος. Ο πύργος δομείται σε δύο επίπεδα και καλύπτεται με ημικυλινδρικό τρούλο. Το ισόγειο του καταλαμβάνει τετράπλευρη κινστέρνα. Κεκλιμένο επίπεδο οδηγεί τόσο στον περίδρομο του περιμετρικού τείχους όσο και στον όροφο του πύργου, όπου διαμορφώνεται αίθουσα με κανονιοθυρίδες περιμετρικά. Στους εσωτερικούς τοίχους διακρίνονται οι δοκοθήκες που θα στήριζαν τέσσερα ξύλινα πατώματα, σήμερα κατεστραμμένα. Η οικοδόμηση του

οχυρού άρχισε λίγο πριν το 1500 από τους Ενετούς και ολοκληρώθηκε από τους Οθωμανούς κατά τον 16ο αιώνα. Το Μπούρτζι αποτέλεσε τμήμα της θαλάσσιας οχύρωσης της Μεθώνης και εξυπηρέτησε διάφορους σκοπούς ανά εποχές: χρησιμοποιήθηκε ως έδρα της φρουράς για τον έλεγχο του λιμανιού, ως φάρος, φυλακή, αλλά και καταφύγιο των κατοίκων σε περιόδους πολιορκίας.

Οι περισσότερες μαρτυρίες για το κάστρο της Μεθώνης προέρχονται κυρίως από τους περιηγητές και προσκυνητές που χρησιμοποιώντας το λιμάνι της ως αναγκαίο θαλασσινό κόμβο στα ταξίδια τους κατέγραψαν τις εντυπώσεις τους και από τους ζωγράφους και χαρτογράφους που σκέφτηκαν να απεικονίσουν το κάστρο, προσφέροντας έτσι πολύτιμη γνώση για τον τρόπο εξέλιξης της μορφής του.

Ιωάννα Αγγελοπούλου, αρχαιολόγος

Περίληψη

Σκοπός: Εκδρομή	Τύπος: Κάστρο	Χώρα: Greece
Πόλη: Μεθώνη		